

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER

UTSTEDT

Plantekultur

Tilbud - ny forsikring

Nyheter og endringer

Forsikringsoversikt

Forsikringsbevis

Fellesdekninger / Generelle vilkår

Erstatningsregler

Hva er forsikret	Forsikringssum	Egenandel
------------------	----------------	-----------

Forsikringssted

Forsikringsstedet

Frilandskultur:

- Potet / Driftsinntekter

Forsikringen dekker

Ulykke

- Avbruddstid 24 måneder
- Kunde/leverandør, ikke dekning

Planteskadegjører

- Avbruddstid 12 måneder
- Kunde/leverandør, ikke dekning

Forsikringstaker har ved forsikringens ikrafttredelse erklært at kulturen / planteproduksjonen er sykdomsfri, ikke er inne i en prøvetakingsperiode for å bli erklært fri for en bestemt planteskadegjører og ikke har vært behandlet for planteskadegjører siste året.

Avlingssvikt

- 15% av totalt tap, maks erstatning kr 100.000

Forsikringstaker har ved forsikringens ikrafttredelse erklært at kulturen ikke er eller har vært utsatt for klimatiske forhold til skade for kulturens utvikling.

Naturskade

Ingen

8 000

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede må gjøre for å forebygge skader - se til slutt i del 1

Dersom dette ikke overholdes, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11. Dette gjelder også forsikringstaker, ektefelle/samboer, avløser og andre som er ansvarlig for forsikret produksjon.

Ansvarsbegrensninger**Sikrede må varsle Gjensidige**

- hvis produksjonen endres til annet enn det som er avtalt på forsikringen
- Ellers kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort (forsikringsavtaleloven § 4-6).

Sikrede må ved **forsikring av SPF svinebesetning** varsle Gjensidige hvis konvensjonelt svinehold eller hold av utegris etableres nærmere forsikringsstedet enn 400 meter. Dette har vesentlig betydning for risikoen for skade, og kan føre til at retten til erstatning faller helt eller delvis bort (FAL §4-6).

Sikrede må også varsle Gjensidige

- hvis skadeforebyggende tiltak/utstyr endres

Ellers kan erstatningen reduseres forholdsmessig - ut fra forholdet mellom avtalt og riktig pris (forsikringsavtaleloven § 4-7).

Pris

kr

Herav naturskade

kr

Frist for å melde skade

Skade/krav skal meldes til Gjensidige innen ett år etter at forsikrede / den som har rett til erstatningen, fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet. Ellers kan retten til erstatning falle bort.

Klagemuligheter

- Dersom det er noe du ikke er fornøyd med, kan du kontakte
- Gjensidiges Kundeombud
 - Finansklagenemnda

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER

UTSTEDT

Plantekultur

	Dekkes	Dekkes ikke
Hvem forsikringen gjelder for?	<ul style="list-style-type: none"> - Forsikringstaker - Ektefelle / samboer med felles adresse i folkeregisteret 	
Hva er forsikret?	<ul style="list-style-type: none"> - Planteproduksjon oppgitt i forsikringsbeviset basert på sum driftsinntekter siste regnskapsår, herunder <ul style="list-style-type: none"> - planter under produksjon på friland - salgsferdige planteprodukter på friland - frilandskultur under oppformering - høstede planteprodukter i 4 døgn etter høstetidspunktet 	
Hvor forsikringen gjelder?	I Norge	
Hvilke skader/hendelser?	<p>Plutselig og uforutsett skade oppstått ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> - direkte ytre påvirkning på frilandskultur under oppformering i veksthus eller bygning - brudd på egen vannledning med tilknyttet utstyr - brann - tyveri eller hærverk - at transportmidlet har vært utsatt for sammenstøt, velting, akselbrudd eller lignende alvorlig ulykke, begrenset til kr 100.000 - Driftstap som følge av <ul style="list-style-type: none"> - skade nevnt i punktene ovenfor - erstatningsmessig skade på bygning (etter gjeldende bygningsforsikring) som inngår i den forsikrede kulturens driftsopplegg - plutselig og uforutsett stans i leveranse fra eksternt leverandør av nødvendig medium, som gass, vann, elektrisitet e.l., begrenset oppad til kr 750 000 - redningstiltak etter FAL. § 6-4 - at all adkomst til forsikringsstedet er blokkert ved erstatningsmessig skade som er inntruffet på eller i umiddelbar nærhet av forsikringsstedet - Etter skade nevnt i punktene over, er driftstap som følge av <ul style="list-style-type: none"> - rydding, bortkjøring og destruksjon av planter - behandling, bortkjøring og destruksjon av vekstmedium, herunder også utbedring av matjord ved rørbrydd og påfølgende utvasking - rengjøring og desinfeksjon av produksjonslokaler begrenset til 10 % av forsikringssum for planteproduksjonen. - Naturskade – skade som direkte skyldes skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd - i henhold til lov om naturskadeforsikring 	<ul style="list-style-type: none"> - Normaltapet i produksjonen - Tap som følge av <ul style="list-style-type: none"> - vekst- og kvalitetsfeil på sluttproduktet - skade som viser symptomer ved mottak av kulturen - snø- og istyngde på veksthus - at det gjøres forandring på driftsmidler etter en skade - Driftstap som kan henføres til gjenoppføringstid for bygning som er lengre enn det som er normalt - Driftstap som følge av skade som rammer plantekulturens produksjonslokaler / -fasiliteter eller -utstyr, når dette er uforsikret, eller forsikringen ikke omfatter skadehendelsen - Forebyggende tiltak utover bestemmelsen i forsikringsavtaleloven - Tap som kan kreves dekket av offentlige eller private erstatningsordninger - Tap som andre enn sikrede er pliktig til, og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale. Reises krav mot Gjensidige, kan sikrede pålegges å la spørsmålet, om det foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves for retten. Gjensidige betaler kostnadene ved søksmålet - Naturskade på avling på rot - Krav fra kunder og andre tredjemenn, når kravet skyldes manglende eller forsinket/uteblitt levering av varer eller tjenester - Cyberhendelse. Fysisk skade og driftstap som følge av en fysisk skade, er likevel dekket. Med cyberhendelse menes: <ul style="list-style-type: none"> - uautoriserte eller ondsinnede handlinger uavhengig av tid og sted, eller trussel eller svindel om dette; - skadelig programvare eller lignende mekanismer; - programmerings- eller operatørfeil, enten av den forsikrede eller andre personer; - enhver utilsiktet eller uplanlagt - helt eller delvis - driftsstans av den forsikredes datasystem som ikke er direkte forårsaket av fysisk tap eller skade; som påvirker tilgang til, behandling av,

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER

UTSTEDT

Plantekultur

	Dekkes	Dekkes ikke
		<p>bruk av eller drift av ethvert datasystem eller elektroniske data av enhver person eller grupper av personer.</p>
Hvilke skader/hendelser?	<p>Plutselig og uforutsett skade oppstått ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Driftstap som følge av pålegg fra Mattilsynet gitt med hjemmel i Matloven (12 måneders avbruddstid) ved påvisning av eller mistanke om <ul style="list-style-type: none"> - planteskadegjørere i egen plantekultur - påvist planteskadegjørere i annen planteproduksjon eller sykdom i annen husdyrproduksjon i Norge og den forsikrede produksjon blir omfattet av restriksjoner <p>Erstatningsgrunnlaget er begrenset til 50 % av driftstapet som følge av påbudet. Avtalt egenandel fratrekkes erstatningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Normaltapet i produksjonen - Tap som følge av <ul style="list-style-type: none"> - vekst- og kvalitetsfeil på sluttproduktet - annen sykdom og biologisk skadegjørere enn planteskadegjørere det er gitt pålegg fra Mattilsynet for - skade eller planteskadegjørere som viser symptomer ved mottak av kulturen - planteskadegjørere som rammer tidligere enn 14 dager etter forsikrings / dekningsutvidelsens ikraftdato - Tap som andre enn sikrede er pliktig til, og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale. Reises krav mot Gjensidige, kan sikrede pålegges å la spørsmålet, om det foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves for retten. Gjensidige betaler kostnadene ved søksmålet - Krav fra kunder og andre tredjemenn, når kravet skyldes manglende eller forsinket/uteblitt levering av varer eller tjenester - Cyberhendelse. Fysisk skade og driftstap som følge av en fysisk skade, er likevel dekket. Med cyberhendelse menes: <ul style="list-style-type: none"> - uautoriserte eller ondsinnede handlinger uavhengig av tid og sted, eller trussel eller svindel om dette; - skadelig programvare eller lignende mekanismer; - programmerings- eller operatørfeil, enten av den forsikrede eller andre personer; - enhver utilsiktet eller uplanlagt - helt eller delvis - driftsstans av den forsikredes datasystem <p>som ikke er direkte forårsaket av fysisk tap eller skade; som påvirker tilgang til, behandling av, bruk av eller drift av ethvert datasystem eller elektroniske data av enhver person eller grupper av personer.</p>
Hvilke skader/hendelser?	<p>Plutselig og uforutsett skade ved avlingssvikt forårsaket av klimatiske forhold i forsikringstiden.</p> <p>Følgende forutsetninger gjelder for deknningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avlingssvikten er berettiget erstatning etter "Forskrift om erstatning ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon". - Forsikringen er tegnet før vekstsesongen for den rammede kulturen starter. Ved endring av forsikringen etter at vekstsesongen har startet er det forsikringen slik den var ved starten som gjelder for hele vekstsesongen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Normaltapet i produksjonen - Avlingssvikt som har sin årsak i klimatiske forhold oppstått før forsikringen trådte i kraft - Tap som følge av vekst- og kvalitetsfeil på sluttproduktet - Forebyggende tiltak utover bestemmelsen i forsikringsavtaleloven - Tap som kan kreves dekket av offentlige eller private erstatningsordninger - Tap som andre enn sikrede er pliktig til, og har økonomisk evne til å erstatte i henhold til garanti eller annen avtale. Reises krav mot Gjensidige, kan sikrede pålegges å la spørsmålet, om det

Nyheter og endringer

Forsikringsoversikt

Forsikringsbevis

Fellesdeknninger / Generelle vilkår

Erstatningsregler

FORSIKRINGSBEVIS

FORSIKRINGSNUMMER

UTSTEDT

Plantekultur

	Dekkes	Dekkes ikke
	Erstatningen er begrenset til avtalt beløp / prosentandel av totalt tap som følge av avlingssvikten. Driftstapet beregnes etter samme grunnlag som i statens beregningsmodell.	foreligger ansvar for leverandør, reparatør eller andre, prøves for retten. Gjensidige betaler kostnadene ved søksmålet - Krav fra kunder og andre tredjemenn, når kravet skyldes manglende eller forsinket/uteblitt levering av varer eller tjenester

Definisjoner

Normaltap: Produksjonens gjennomsnittstap pr. år de siste 3 år.
Skadetidspunkt: Oppdagelsestidspunkt.

Opphør

- Forsikringen opphører ved eierskifte.

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede/bedriften må gjøre for å forebygge skade

Disse forskriftene gjelder for din bedrift. Hvis de ikke følges, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11

Gjelder for forsikringene: Bisamfunn inkl. driftstap, Fjørfe inkl. driftstap, Småfe inkl. driftstap, Plantekultur, Storfe inkl. driftstap, Svin inkl. driftstap, Husdyr besetning, Husdyr enkeltdyr

Sikring av bygning og eiendeler.

Gjensidige kan på forespørsel sende forskrifter gitt av andre.

- Informasjonsplikt overfor leietakere

Bygningseiers plikt til å informere om gjeldende sikkerhetsforskrifter:

- Bygningseier plikter å gjøre alle leietakere kjent med gjeldende sikkerhetsforskrifter for bygget, og påse at disse overholdes. Informasjonen skal være skriftlig, lett tilgjengelig, og utleveres til leietaker ved kontraktsinngåelse, samt ved endringer i sikkerhetsforskriftene.

Det påhviler bygningseier å:

- Utarbeide og vedlikeholde en oppdatert oversikt over alle gjeldende sikkerhetsforskrifter for bygget.
- Sørge for at leietakere mottar og bekrefter mottak og forståelse av disse forskriftene skriftlig.
- Gjennomføre regelmessig informasjonsdeling, minimum én gang årlig, samt umiddelbart ved vesentlige endringer i sikkerhetsrutiner eller krav.
- Dokumentere informasjonsoverføring, slik at det ved behov kan vises til at leietakere har mottatt og forstått informasjonen.

- Informasjonsplikt til beboere i sameiet/borettslaget

Styret må årlig og skriftlig gi beboere informasjon om de gjeldende sikkerhetsforskrifter og konsekvensen av å ikke overholde disse.

- Bygning og tekniske installasjoner

Sikrede er ansvarlig for at:

Bygningen er lovlig oppført i henhold til gjeldende Plan og bygningslov, med tilhørende forskrifter.

Bygningen driftes og vedlikeholdes i henhold til gjeldende Forskrift om brannforebygging, med veiledning.

Bygning, bygningskomponent eller maskin må ikke utsettes for større belastninger enn den er beregnet for.

- Elektriske anlegg og utstyr

Elektriske anlegg og elektrisk utstyr skal utføres, drives og vedlikeholdes i samsvar med lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven), § 2. Elektriske anlegg skal prosjekteres, utføres, drives, vedlikeholdes og kontrolleres slik at de ikke frembyr fare for liv, helse og materielle verdier.

- Krav til kontrollforetak og personell som kan utføre forsikringsgodkjent el-kontroll

- Når Gjensidige stiller krav om forsikringsgodkjent kontroll av det elektriske anlegget og/eller det er gitt rabatt for slik kontroll, skal kontrollen være utført av kontrollforetak og personell sertifisert iht. NEK 405 – serien.

- NEK 405-1 gjelder krav til elektrotermografi
- NEK 405-2 gjelder brannforebyggende el-kontroll for boliger
- NEK 405-3 gjelder krav til næringsbygg
- NEK 405-4 gjelder krav om at kontrolløren er tilknyttet et sertifisert foretak

Ved kontroll av driftsbygninger i landbruk og veksthusnæring skal kontrolløren ha tilleggskompetanse (NEK 405-3, tillegg B) for denne type kontroll. Når det er krav om kontroll av det elektriske anlegget i næringsbygg og/eller er gitt rabatt for kontroll i næringsbygg iht. NEK 405-3 skal det også være utført termografering iht. NEK 405-1.

- Krav til kontrollintervaller når det er krav om forsikringsgodkjent kontroll og/eller det er gitt rabatt for el-kontroll
 - For gartnerier og næringsbygg med produksjonsvirksomhet hvert år.
 - For øvrige næringsbygg og bygninger i landbruket med krav til termografering hvert tredje år.
 - For bolig- og kontorbygg hvert femte år.
 - Annen kontrollfrekvens skal være godkjent av Gjensidige.

- Dokumentasjon i FG-kontroll

Kontrollrapportene skal registreres i FG-kontroll. For å oppnå rabatt må eventuelle avvik/feil mangler være dokumentert lukket i FG-kontroll.

- Teknisk utstyr

Teknisk utstyr skal installeres, brukes og vedlikeholdes i samsvar med leverandørs/producents veiledning. De som betjener/vedlikeholder utstyret må være kvalifisert til dette.

- Parkering/lading av truck

Det skal være minst 2 meter avstand til brennbare materialer, gulvet skal være ubrennbart og det skal være fri høyde til tak. Produzenten/leverandørens anvisninger skal følges ved lading. Ladekabler skal være uskadet. Egnede slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg ABC 55A håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig.

- Lading av el-sykkel/sparkesykkel og tilsvarende elektriske fremkomstmidler

Lading skal fortrinnsvis skje utendørs. Hvis lading må skje innendørs skal det skje under oppsyn eller i ventilerte rom på ubrennbart underlag.

- Snømåking

For å forebygge og begrense skade ved snøras og snøtyngde, skal snø fjernes fra tak, takrenner, vegger, verandaer og terrasser.

- Oppbevaring av avfall

Innendørs oppbevaring av søppel/avfall skal kun foregå i rom av ubrennbare materialer.

Oppbevaring av brennbart avfall uten permanent tilsyn som ligger fritt eller i container, søppelkasser, papirkurver og lignende skal plasseres slik at brann ikke kan smitte til byggverk. Det samme gjelder plassering av avfallsskur.

Avstand til ovennevnte enheter skal være minst 5 meter fra:

- tak/takutstikk
- brennbar yttervegg
- dører
- vinduer
- andre åpninger i vegg

Brennbart avfall kan likevel oppbevares nærmere byggverk hvis oppbevaring skjer i lukket og låst oppbevaringsenhet konstruert slik at eventuell brann ikke kan spre seg ut av oppbevaringsenheten.

- Lagring

Brennbart materiale lagret utendørs skal plasseres minst 8 meter fra byggverk.

Lagre av trelast, trepaller, flis, plast, papir og lignende der høyden er over 4 meter eller areal større enn 200 m², skal plasseres i minst 25 meters avstand til byggverk.

- Selvantennende materiale

Materialer som kan selvantenne, skal legges i egnede beholdere av metall med selvlukkende lokk.

- Brannsikring av frityranlegg i kommersielle kjøkken

Kommersielle kjøkken med frityranlegg skal, uansett mengde olje som benyttes, ha automatisk slukkeanlegg. Slukkeanlegget skal kunne utløses både automatisk og manuelt. Slukkemiddelet skal være godkjent for olje (spesialslokkemiddel klasse F) og hindre re-antennning etter slokking. Strøm- og gasstilførsel skal frakobles automatisk ved aktivering av anlegget.

I tillegg til automatisk slukkeanlegg er det krav til manuelt håndslukkeapparat, minimum 6 liter, brannklasse 75F.

Se forøvrig; <http://www.fgsikring.no/>

- Brann og eksplosjonsfarlig stoff

Behandling og oppbevaring av brann- og eksplosjonsfarlig stoff skal være i samsvar med:

Forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009, kapittel 2. Alminnelige bestemmelser og kapittel 3. Plikter i virksomhet med farlig stoff

Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26. juni 2002, kapittel 7. Oppbevaring

Nedgravde tanker og stasjonære overgrunns oppbevaringstanker skal sikres mot lekkasje i henhold til:

Forskrift om håndtering av brannfarlig stoff av 8. juni 2009, § 6. Oppbevaring.

- Gassanlegg

Skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i:

Forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff.

Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, brukes, vedlikeholdes, installeres og kontrolleres i henhold til produsentens anvisninger.

Forskrift med veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap vil til enhver tid være å finne på www.dsb.no

- Brannalarmanlegg

Når det er krav om brannalarmanlegg enten jf. lov/forskrift eller fra Gjensidige, eller det er montert/gitt rabatt for, gjelder følgende:

Utførelse og godkjenning

Anlegget skal være prosjektert, installert, satt i drift og ferdigstilt av FG-sertifisert foretak (FG-760) og personell (FG-750), og i samsvar med NS 3960 for slike anlegg med følgende presiseringer:

- Alarmoverføring ved utløst alarm

Anlegg som er klassifisert i risikoklasse 5 og 6 (Byggteknisk forskrift) skal ha et alarmoverføringssystem som varsler direkte til 110-sentral.

Anlegg som er klassifisert i risikoklasse 1- 4 (Byggteknisk forskrift) skal ha et alarmoverføringssystem som varsler direkte til 110-sentral eller FG-godkjent alarmsentral. Annen type alarmoverføring skal være godkjent av Gjensidige. Se eget punkt - Tillegg for driftsbygninger i landbruk og veksthusnæring.

- Sikredes ansvar for egenkontroll og ettersyn

Sikrede skal sørge for nødvendig kompetanse til å kunne gjennomføre egenkontroll, ettersyn og ivareta anleggets funksjon og pålitelighet. Sikrede skal sørge for ettersyn av anlegget minimum 1 gang i måneden utført av personell med nødvendig kompetanse på anlegget. Det skal føres kontrolljournal.

- Drift, vedlikehold og kontroll

Anleggets funksjonalitet skal årlig kontrolleres av FG-sertifisert foretak (FG-760) og personell (FG-750), i henhold til gjeldende FG-regler (FG-790) og leverandørens spesifikasjoner. Kontrollrapport skal registreres i FG-kontroll.

- Utbedring av mangler og avvik

Sikrede skal umiddelbart igangsette utbedring av mangler og avvik som avdekkes ved ettersyn, vedlikehold og kontroll.

- Endringer og utvidelser av brannalarmanlegget

Ved endringer i beskyttet område og påbygg, må det sikres at anleggets funksjonalitet og effektivitet opprettholdes. Endringer eller utvidelser av anlegget må utføres etter gjeldende regler og standarder.

- Utkopling av brannalarmanlegget

Dersom hele eller deler av anlegget midlertidig må kobles ut, skal sikrede iverksette tiltak, teknisk og organisatoriske, slik at risikoen ikke øker. Utkoblingsperioden skal gjøres så kort som praktisk mulig og iht. NS 3960.

- Dokumentasjon

Det skal dokumenteres at ovennevnte punkter er oppfylt i internkontrollsystemet.

- Tillegg for driftsbygninger i landbruk og veksthusnæring

- Egne krav til brannalarmanlegg i landbruk og veksthusnæring er gitt i NS 3960, tillegg B.

- Sertifiseringskravene nevnt over må være gyldig for landbruk.

- Deteksjon: Tilhørende bolighus og ventilasjonsmotorer skal detekteres spesielt iht. NS 3960 B6.1.

- Varsling: Anlegget skal være tilkoblet et alarmoverføringssystem/utringer som varsler minimum tre mottakere iht. NS 3960 B6.2 og B6.3.

(FG = Forsikringselskapenes Godkjennelsesnevnd)

- **Slukkeanlegg (sprinkler)**

- Når det er krav om automatisk slukkeanlegg enten jf. lov/forskrift eller fra Gjensidige, eller det er montert/gitt rabatt for, gjelder følgende:

- Utførelse og godkjenning

Anlegget skal være prosjektert, installert, ferdigstilt og satt i drift av FG-sertifisert foretak (FG-910) og personell (FG-900), og i samsvar med prosjekteringsstandard for anlegget.

- Alarmoverføring ved utløst slukkeanlegg

Anlegg som er klassifisert i risikoklasse 5 og 6 (Byggteknisk forskrift), skal være tilknyttet et alarmoverføringssystem som varsler direkte til 110-sentral.

Anlegg som er klassifisert i risikoklasse 1- 4 (Byggteknisk forskrift) skal være tilknyttet et alarmoverføringssystem som varsler direkte til 110-sentral eller FG-godkjent alarmsentral. Annen type alarmoverføring skal være godkjent av Gjensidige.

- Sikredes ansvar for egenkontroll og ettersyn

Sikrede skal sørge for nødvendig kompetanse til å kunne gjennomføre egenkontroll, ettersyn og ivareta anleggets funksjon og pålitelighet.

Sikrede skal sørge for ettersyn av anlegget i henhold til leverandørens anvisninger eller minimum 1 gang i måneden. Det skal føres kontrolljournal.

Alternativt til manuell kontroll kan anlegget testes og overvåkes kontinuerlig med et digitalt system.

- Drift, kontroll og vedlikehold

Anleggets funksjonalitet skal kontrolleres årlig av FG-sertifisert foretak (FG-910) og personell (FG 900), i henhold til gjeldende FG-regler (FG-920) og leverandørens anvisninger. Kontrollrapporten skal registreres i FG-kontroll.

- Utbedring av mangler og avvik

Sikrede skal umiddelbart igangsette utbedring av mangler og avvik som avdekkes ved ettersyn, kontroll og vedlikehold. Hvis det avdekkes at anlegget har redusert funksjon og/eller pålitelighet må sikrede iverksette organisatoriske og/eller tekniske tiltak som ivaretar sikkerhetsnivået inntil avviket eller mangelen er lukket.

- Endringer og utvidelser av slokkeanlegget

Ved endringer i beskyttet område og påbygg, må det sikres at anleggets dekningsområde, funksjon og effektivitet opprettholdes. Endringer eller utvidelser av anlegget må utføres etter gjeldende regler og standarder.

- Utkopling av slokkeanlegget

Dersom hele eller deler av anlegget midlertidig må kobles ut, skal sikrede iverksette tiltak, organisatoriske og/eller tekniske, slik at sikkerhetsnivået opprettholdes. Utkoblingsperioden skal gjøres så kort som praktisk mulig.

- Dokumentasjon

Det skal dokumenteres at ovennevnte punkter er oppfylt i internkontrollsystemet.

- **Vannskade**

Bygning og utvendige vannledninger skal holdes tilstrekkelig oppvarmet for å hindre vannskade ved frostsprengning eller andre skader som følge av frost i rørsystem. (Vann og avløpsledninger)

Inn- og utvendige sluk og vannlåser rengjøres jevnlig, minimum 2 ganger per år.

Varer lagres minimum 10 cm over gulv.

Hovedstoppekran i fritidsbolig stenges og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes når bygningen forlates for mer enn tre døgn.

Instruks om dette skal settes opp lett synlig i fritidsboligen.

For bygning som er uten beboelse eller virksomhet, skal hovedstoppekran stenges og rørledninger avlastes ved at tappekraner åpnes. For bygninger som er delvis uten beboelse eller virksomhet, skal stoppekran inn til den delen av bygningen stenges og rørledninger avlastes ved at tappekraner åpnes.

VVS-arbeider skal utføres av fagkyndig personell.

- **Tyveri og hærverk**

Bygning, innbo og eiendeler skal være forsvarlig sikret mot tyveri og hærverk. Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst der dette ikke strider mot bestemmelser vedrørende rømningsmuligheter for husdyr. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Der beskyttelsesklasse B0 er angitt i forsikringsbeviset gjelder:

Dører, vinduer og andre åpninger skal være lukket og låst. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

Før lokalene forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.

I tillegg gjelder kravene i henhold til beskyttelsesklasse B1, B2 eller B3 der det er angitt i forsikringsbeviset.

Se Forsikringsselskapenes Godkjennelsesnemnds (FGs) regelverk, <https://www.fgsikring.no>

Eiendeler/varer oppbevart i container sikres med FG-godkjent containerlås eller FG-godkjent hengelås og hengelåsbeslag, minimum klasse 3, som skjuler og hindrer tilgang til hengelåsens låsebøyle.

Kjøretøy/tilhengere/arbeidsmaskiner/deler til arbeidsmaskiner/båter skal være låst når de forlates etter arbeidstidens slutt, dersom disse er utstyrt med låseanordning.

Nøkler til objekter skal bæres av den som rettmessig disponerer nøklene eller oppbevares i låst:

- FG-godkjent verdi- eller sikkerhetsskap eller i låst bygning utenfor forsikringsstedet.

- Verdi- eller sikkerhetsskap skal monteres i henhold til produsentens anvisninger.

- **Tyverisikring av innhold i nedgravd tank**

Styringsenhet og påfyllingspunkt skal være låst. Det skal føres peilelogg slik at svinn kan oppdages raskt.

Når objektene befinner seg i bygning, godtas sikring av bygningen/lokalet iht. FGs regler for innbruddsbeskyttelse klasse B1, der ikke andre B-krav er angitt.

- **Sikring mot overspenninger/strømbrudd/klima for server, hovedmaskin, styringsenheter og telefonsentraler**

Utstyret skal, både på strømmnett- og signalsiden, være beskyttet mot induserte overspenninger. Vernet skal være FG- godkjent.

Utstyret skal være tilkopledd avbruddsfri strømforsyning (online UPS) slik at dette kan tas ned/slås av kontrollert.

Med styringsenhet menes enhet som styrer annet utstyr og som har egen separat strømforsyning.

Utstyret skal plasseres slik at det ikke utsettes for skade ved utilstrekkelig eller feilkonstruert klimaanlegg eller unormalt driftsmiljø.

- **Datasikkerhet/Cyberhendelse**

- Sikkerhet

Datamaskiner skal til enhver tid ha oppdatert operativsystem, og aktivt antivirusprogram og brannmur. For smarttelefoner og øvrige mobile enheter er det krav om at sikrede til enhver tid har oppdatert operativsystem. Alle datamaskiner, mobile enheter og

smarttelefoner og annet utstyr som er koblet til internett skal være passordbeskyttet. Standardpassord skal endres umiddelbart etter at en enhet er tatt i bruk.

- Backup

Det skal tas ukentlig sikkerhetskopi (backup) av alle virksomhetens data. Sikkerhetskopiene skal oppbevares adskilt fra originaldataene slik at de ikke kan skades ved samme hendelse som når originaldataene skades (i f.eks en nettsky eller i et datasystem som ikke er tilkoblet datasystemet hvor originaldataene er). Verifisering av data på sikkerhetskopier skal foretas minst én gang per måned.

- Instruks om datasikkerhet

De ansatte skal instrueres om hvilke rutiner som gjelder for å ivareta datasikkerheten, herunder rutiner for valg og fornyelse av passord og tiltak for å unngå uautorisert adgang til datasystemene, skadelig programvare og virus.

1. Forsikringsavtalen

Forsikringsavtalen omfatter bare lovlig interesse som kan verdsettes i penger.

Forsikringsavtalen består av

- forsikringsdokumentet
- eventuell avtale ved kollektive forsikringer
- og reguleres også av**
- forsikringsavtaleloven (FAL)
- det øvrige lovverket

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter. Spesielle bestemmelser gjelder foran generelle bestemmelser.

2. Norske lover og domstoler

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen. Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres utelukkende ved norsk domstol.

3. Garantiordning for skadeforsikringer

Gjensidige er med i en garantiordning for individuelle/private skadeforsikringer som kan bidra dersom selskapet ikke har penger til å betale.

4. Valuta

Priser, erstatninger og renter beregnes og gjøres opp i norske kroner.

5. Grunnpris

Grunnprisen er et fast beløp uavhengig av forsikringsavtalens omfang. Den dekker kostnader til administrasjon og refunderes ikke ved oppsigelse i forsikringsåret.

6. Ettårige avtaler fornyes automatisk

Forsikringen er ettårig og fornyes automatisk for ett år av gangen dersom ikke forsikringstaker sier opp forsikringen. Gjensidige kan endre pris og vilkår hvert år ved hovedforfall.

7. Angrerett

Private forsikringstakere har rett til å angre på inngått avtale om kjøp av forsikring når salget har skjedd per telefon eller internett. Angrefristen er 30 dager for personforsikring og 14 dager for øvrige forsikringer. Fristen løper fra mottatt forsikringsdokument.

Melding om bruk av angrerett må gis innen utløpet av angrefristen. Forsikringen vil da bli avsluttet, og forsikringstakeren vil kun betale forsikringspremie og evt trafikksikringsavgift for de dagene forsikringen har vært i kraft.

8. Tidsbegrensede forsikringer

Forsikringer som er avtalt for en tidsbegrenset periode, opphører på avtalt utløpsdato uten ytterligere varsel.

9. Tilgodehavende

Opphører forsikringen i forsikringstiden, beregnes tilgodehavende for gjenstående del av forsikringstiden, så sant ikke annet er angitt i de enkelte forsikringsbevis. Dette gjelder ikke for grunnpris, se punkt 5.

Ønskes beløpet utbetalt, må kontonummer oppgis. For privatkunder må kontonummeret eies av forsikringstager. For næringslivskunder må kontonummer og forsikringstager være knyttet til samme organisasjonsnummer.

Tilgodebeløp kan også overføres til annet forsikringsforhold i Gjensidige.

10. Avtalegiro

Betaling via AvtaleGiro forutsetter trekk i henhold til betalingsoversikten. Ved manglende trekk forfaller resterende del av årspremien til betaling

11. Renter

Det beregnes renter ved erstatningsoppgjør i samsvar med forsikringsavtalelovens §§ 8-4 og 18-4.

12. Opphør ved eierskifte

I stedet for forsikringsavtalelovens § 7-2 gjelder: Skifter den ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Gjensidige svarer likevel for forsikringstilfeller som inntrer innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

13. Automatisk opphør av forsikring på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring

Motorvognforsikringen på registrerte kjøretøy med ansvarsforsikring opphører automatisk ved salg, vraking, tyveri og avregistrering.

14. Trafikksikringsavgift til staten (TFA)

Forsikringsselskapene er pålagt å kreve inn trafikksikringsavgift til staten. Trafikksikringsavgiften følger ansvarsforsikringen for kjøretøy, og du betaler for den perioden kjøretøyet er registrert.

15. Gjensidiges rett til å si opp forsikringen i forsikringstiden

Gjensidige kan si opp forsikringen i forsikringstiden når det foreligger et særlig forhold og oppsigelse er rimelig. Dette gjelder ved;

- gjentatte manglende betalinger
- konkurs
- manglende medvirkning til legitimering eller andre kundetiltak etter hvitvaskingsloven
- befatning med ulovlig interesse som kan ha innvirkning på forsikringsavtalen
- skadefrekvens eller skadeforløp som avviker fra det normale
- truende eller trakasserende adferd overfor representant for Gjensidige.

16. Svik

Ved svik opphører både rett til erstatning og refusjon av innbetalt beløp, og alle forsikringsavtaler kan sies opp med øyeblikkelig virkning. Allerede utbetalte erstatningsbeløp kan kreves tilbakebetalt.

17. Krig og uroligheter

Forsikringen dekker ikke skade på person, ting eller tap som skyldes

- Krig eller alvorlige uroligheter i Norge
- Krig, krigslignende tilstand eller andre former for uroligheter i utlandet dersom forsikrede reiser inn i, eller tar opphold i, et område med krig eller uroligheter der Norsk Utenriksdepartement som følge av sikkerhetsrisikoen har utstedt reiseadvarsel – hvis ikke annet er avtalt skriftlig
- Deltakelse i krig

- Begrensningene over gjelder ikke for personskade som går inn under Lov om yrkesskadeforsikring.

På person og reiseforsikringer dekker Gjensidige likevel skade på person, ting eller tap som skyldes krig, krigslignende tilstand eller uroligheter i utlandet som oppstår i inntil 6 uker fra det Norske Utenriksdepartementet har utstedt reiseadvarsel, når forsikrede allerede befinner seg i området reiseadvarsel gjelder for.

På motorvognforsikring dekker forsikringen ingen skader eller utgifter som oppstår i land der det Norske Utenriksdepartementet har utstedt reiseadvarsel som følge av krig, krigslignende tilstand eller uroligheter. På motorvognforsikringen dekker Gjensidige likevel skade på person, ting eller tap som oppstår i inntil 6 uker fra reiseadvarsel foreligger, når forsikret motorvogn allerede befinner seg i det området reiseadvarsel gjelder for.

18. Skade ved terrorhandlinger

Ved terrorhandling er Gjensidiges samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 1 milliard pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer innenfor et tidsrom på 48 timer, regnes som samme hendelse. Overstiges fastsatt grense pr. hendelse, vil erstatningen bli redusert forholdsmessig.

For følgende objekter/interesser dekkes uansett ikke skade som direkte eller indirekte er en følge av terrorhandling:

- Dammer, tunneler, broer, flyplasser, jernbanestasjoner, kraftverk, bygninger med mer enn 25 etasjer
- Objekter/interesser utenfor Norden

Begrensningene over gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikringer - eller for personskade som går inn under Bilansvarsloven eller Lov om yrkesskadeforsikring.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

19. Farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser m.m.

For personskade under Bilansvarsloven og Lov om yrkesskadeforsikring samt på reise- og personforsikringer dekker Gjensidige skade eller tap som følge av farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser, skade eller tap forårsaket av raketter, atomvåpen eller radioaktiv stråling.

For reise- og personforsikringer gjelder følgende begrensning:

Ved skade eller tap forårsaket av atomvåpen eller radioaktiv stråling, er samlet erstatningsansvar overfor alle kunder og kravstillere begrenset til kr 500 millioner pr. skadehendelse. Alle skader som skyldes samme hendelse eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som én skadehendelse.

For øvrige forsikringer dekkes ikke slike skader eller tap.

20. Jordskjelv og vulkanutbrudd

Gjensidige dekker tap eller skade som direkte eller indirekte

er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv eller vulkanske utbrudd for:

- personforsikringer med unntak av ulykkesskade som følge av jordskjelv i Norge
- reiseforsikringer
- personskade under Bilansvarsloven
- personskade under Lov om yrkesskadeforsikring

Gjensidige dekker tap eller skade som direkte er forårsaket av jordskjelv eller vulkanske utbrudd for:

- Tingforsikringer i Norge med Naturskadedekning, jf lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr 70.

For øvrige forsikringer dekkes ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, ved jordskjelv og vulkanutbrudd, med mindre annet fremgår av spesielle vilkår.

21. Områder som er underlagt sanksjoner

Enhver erstatningsplikt - og andre forpliktelser overfor den forsikrede eller andre rettighetshavere under forsikringen - bortfaller dersom oppfyllelse av forpliktelsen medfører brudd på regelverk, sanksjoner og/eller restriktive tiltak vedtatt av FN, EU, USA, Storbritannia eller land i Gjensidiges konserngeografi.

22. Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister – FOSS

Alle skader som meldes et forsikringsselskap, kan registreres i Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister. Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret, får selskapet automatisk oversikt over fødsels-, organisasjons- og saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og saksbehandlers initialer for alle skader som tidligere er meldt på samme kunde - også skader i andre forsikringsselskap. Registrerte skader slettes etter 10 år.

Forsikringstaker har innsynsrett ved skriftlig henvendelse til FINANS NORGE, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo eller: firmapost@fno.no

23. Register over livsforsikringer og pensjonsavtaler

Finansnæringens Servicekontor har et register over alle livsforsikringer og pensjonsavtaler slik at forsikrede og etterlatte lettere skal finne opplysninger. Det er registrert navn, fødselsnummer, referansenummer og navnet på finansinstitusjonen.

Forsikringstaker kan få innsyn eller reservere seg mot å stå i registeret ved å henvende seg til FNO Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

Se også norskpensjon.no

24. Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier samt spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller Gjensidige krever det. Skjønnets verdifastsettelser er øvre grense for Gjensidiges erstatningsansvar.

Sikrede eller Gjensidige kan kreve erstatningen fastsatt ved skjønn, for fysisk skade på følgende gjenstander:

- Motorvogn, inkludert tilhenger
- Arbeidsmaskin
- Skip og båt
- Bygning
- Innbo, eiendeler og driftsløsøre

- Driftstap inkludert husleietap
- Verdigjenstander

Med unntak av driftstap og husleietap skal skjønnnet bare omhandle den fysiske skaden på den forsikrede gjenstanden, ikke andre krav i anledning skaden.

Skjønn avgis av sakkyndige og uihildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke etter at underretning er mottatt, å meddele om hvem som velges. Før skjønnnet velger skjønnsmennene en oppmann. Hvis en av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet har inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnnet foretas. Bli skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. Skjønnsmennene foretar verdsettelsen og besvarer spørsmålene ved avbruddstap uten at oppmannen tilkalles. Bli de ikke enige, tilkalles oppmannen som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Bli oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som skjønnsmennenes ansettelse medfører.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til eventuell oppmann og ekstern teknisk bistand skjønnsmennene har behov for i sitt arbeide, skal bæres med en halvpart på hver. Dersom Gjensidige krever skjønn overfor privatkunder, borettslag, boligaksjeselskap eller eierseksjonssameie, vil Gjensidige betale de ovennevnte skjønnskostnader. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

25. Informasjon om behandling av personopplysninger

Behandling av dine personopplysninger er nødvendig for å inngå og oppfylle forsikringsavtalen vi har med deg. Opplysningene behandles ved fornyelse av avtalen, ved skadebehandling og oppgjør og for å administrere kundeforholdet. Vi behandler også dine personopplysninger med grunnlag i vår berettigede interesse. Dette gjelder ved kundeoppfølging og markedsføring, ved markeds- og kundetilfredshetsundersøkelser, ved utvikling av nye og eksisterende tjenester og når vi logger besøk på våre nettsider

Ved klagebehandling, regresskrav og rettslige prosesser, vil vi behandle dine personopplysninger med formål å fastsette, gjøre gjeldende og forsvare et rettskrav. Vi behandler også personopplysninger på grunn av andre rettslige forpliktelser som påhviler foretaket som følge av annen lovgiving.

Dersom behandlingen gjelder særlige kategorier av personopplysninger, som helseopplysninger og opplysninger om fagforeningsmedlemskap som er nødvendig for å inngå avtalen, vil vi be om ditt samtykke til

dette.

Automatiserte individuelle avgjørelser brukes ved kjøp av forsikring, og ved skadebehandling. I slike avgjørelser kan profilering inngå. Dersom resultatet av automatiserte individuelle avgjørelser påvirker deg i betydelig grad så har du i noen tilfeller rett til manuell inngripen. I de tilfeller dette gjelder vil du bli informert.

Gjensidige kan gjøre dine personopplysninger tilgjengelige for andre for eksempel internt i konsernet, til tjenesteleverandører og samarbeidspartnere, forsikringsformidlere, andre forsikringsselskaper og til forsikringsselskapenes fellesregistre. Dette gjøres kun i den grad dette er tillatt etter gjeldende lovgivning og ikke i strid med vår taushetsplikt. Der utleveringsplikt til offentlige myndigheter går foran taushetsplikten, vil vi også kunne utlevere personopplysninger uten ditt samtykke.

Dine personopplysninger behandles så lenge du har en forsikring hos oss. Etter at en avtale med oss er sagt opp vil vi lagre opplysningene frem til foreldelsesfrister for de aktuelle produktene er utløpt på grunn av muligheten for fremtidige erstatningskrav som kan tilbakeføres til avtaleforholdet.

Personopplysningsloven gir deg større kontroll over egne personopplysninger. Dette betyr blant annet at du har rett til å be om innsyn, korrigering eller sletting av dine personopplysninger. Du har i visse tilfeller også rett til å protestere mot behandlingen og rett til å kreve behandlingen begrenset. Du kan motsette deg behandling knyttet til direkte markedsføring og der behandling er basert på samtykke kan du tilbakekalle dette. Du har også rett til å få utlevert personopplysninger du har gitt om deg selv, og du har rett til å klage til tilsynsmyndigheter. Du utøver dine rettigheter gjennom eget innlogget område, eller ved å henvende deg skriftlig til oss.

Behandlingsansvarlig er Gjensidige Forsikring ASA, Norge, Schweigaards gate 21, 0191 Oslo, org.nr. 995 568 217. Kontaktadresse er: Gjensidige Forsikring ASA, Postboks 700 Sentrum, 0106 Oslo.

Du kan også kontakte vårt personvernombud på personvernombudet@gjensidige.no eller skriftlig til: Gjensidige Forsikring ASA, v/ Personvernombudet, Postboks 700 Sentrum 0106 Oslo

Du finner vår fullstendige personvernerklæring på www.gjensidige.no, eller du kan få den tilsendt ved å sende inn en skriftlig henvendelse til oss.

26. Informasjon om klagemuligheter

Snakk med oss

Snakk først med en av våre medarbeidere. De kan ofte hjelpe deg med en løsning. Kanskje det hele skyldes en misforståelse eller at vi har gjort en feil i en travel hverdag? Gi oss en sjanse til å gjøre det bra igjen.

Kontakt oss på 915 03 100.

Om du ønsker å klage på en beslutning i en skadesak, kan du klage til Gjensidiges klageinstans.

Gjensidige Forsikring
Gjensidiges klageinstans
Postboks 700, Sentrum

0106 Oslo

Ekstern klagenemnd:
Finansklagenemnda.
Du kan klage elektronisk Finansklagenemnda (FinKN)
eller sende brev til
Finansklagenemnda
Postboks 53, Skøyen
0212 Oslo

Finanstilsynet har det overordnede tilsynet med
skadeforsikringsselskaper.
På Finanstilsynets hjemmeside
<https://www.finanstilsynet.no/> finnes en oversikt over
eksterne klagenemnder

Finanstilsynets adresser
Besøksadresse:
Revierstredet 3
0151 Oslo
Postadresse:
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo
E-post:
post@finanstilsynet.no

Private kunder kan også klage til
Forbrukertilsynet
Postboks 2862 Kjørbekk
3702 SKIEN
Tlf.: 23 400 600
Nettadresse: <https://www.forbrukertilsynet.no/>

Produksjon Kulturer

I stedet for Forsikringsavtaleloven § 6-1 gjelder:

Skademelding og bekreftelser

- Skade skal snarest meldes Gjensidige
- Brann, tyveri, og hærværk skal i tillegg meldes politiet

Alternative oppgjørsmåter, høstet kultur

Gjensidige avgjør om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller ved at Gjensidige gjenanskaffer tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ting. Gjensidige har rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Erstatningen utbetales i takt med reparasjon/gjenanskaffelse.

Eiendomsretten til varer som er skadet eller kommet til rette Gjensidige har rett til å overta en skadet ting når det er utbetalt erstatning som for totaltap. Kommer en ting til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet.

Gjensidiges ansvar overfor panthaver og konkursbo

- er begrenset til det laveste av følgende to beløp:
- Nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden.
 - Vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr tingen i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet.

Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor, uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Gjensidiges overtagelse av panterett

Er Gjensidige ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eier, inntrer Gjensidige i panthavers rett i den utstrekning Gjensidige betaler erstatning til panthaver.

Erstatningsberegning

Kulturer i produksjon

Ved tap av planter og planteprodukter fastsettes skaden på grunnlag av plantenes / produktenes markedsverdi på skadetidspunktet.

Høstet kultur

Forsikringssummen fastsettes av forsikringstakeren.

Maksimal erstatning er gjenanskaffelsesprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnader til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden inntraff. Prisene på skadedagen legges til grunn.

Følgende tas hensyn til i beregningen:

Utgifter til forundersøkelser, adkomst og istandsettelse erstattes.

Netto påløpte offentlige avgifter ved utbedring av skaden erstattes.

For ting som ikke lenger er i bruk eller er ukurante, settes erstatningen ikke høyere enn omsetningsverdien før skaden inntraff, etter fradrag av kostnadene til klargjøring for salg. For solgte varer benyttes kontraktsprisen.

Driftstap

Driftstapet settes til differansen mellom resultatet av driften som ville ha vært oppnådd i ansvarstiden uten skade og resultatet av driften etter skade.

Verdien av tapt kultur inngår ikke i beregningen av driftstapet.

Driftstapet beregnes på grunnlag av opplysninger fra virksomhetens regnskap. Dersom virksomhetene er nystartet, benyttes offentlige normtall som referansetall.

Resultat av driften uten skade

- Ved beregning av resultatet av driften som ville vært oppnådd i ansvarstiden uten skade, skal resultatet av driften i et relevant foregående tidsrom (sammenligningsperioden) som gjenspeiler virksomhetens drift legges til grunn.
- Driftsresultatet justeres dersom konjunkturer, salgsmuligheter, priser og produksjonsmetoder eller andre driftsforhold er annerledes i ansvarstiden enn i sammenligningsperioden.

Resultat av driften etter skade

- Sikrede må medvirke til at resultatet av driften i ansvarstiden blir så godt som mulig ved for eksempel utbedring, gjenanskaffelse, flytting til annet lokale, midlertidig omlegging eller innstilling av driften. Gir Gjensidige bestemte anvisninger, må disse følges.
- Kostnader som er nødvendige for redusert omsetning/produksjon, tas med ved beregning av resultatet av driften.
- Medfører slike kostnader nytte utover ansvarstiden, tas bare med det som forholdsmessig er innenfor ansvarstiden.
- I beregningen av driftstapet gjøres fradrag for innsparte kostnader.

- Er Gjensidiges samtykke ikke innhentet på forhånd, regnes kostnader bare med i den utstrekning de påviselig har redusert driftstapet.
- Ved pålagt sanering gjøres det fradrag for eventuell verdiforringelse før skaden på grunnlag av bygningens/bygningsdelens/komponentens
 - brukstid i forhold til forventet levetid.
 - tekniske tilstand.

Underforsikring

Forsikringssummen må være større eller lik sum driftsinntekter for den forsikrede produksjonen. Dersom forsikringssummen er lavere, erstattes en så stor del av skaden som tilsvarer forholdet mellom forsikringssum og sum driftsinntekter.

Det er sum driftsinntekter for siste kjente regnskapsår ved forsikringens hovedforfall før skaden som skal benyttes ved beregning av underforsikring. For nystartet produksjon benyttes budsjett.

Ansvarstid

Ansvarstiden begynner når skaden hindrer driften, senest 12 måneder etter skadetidspunktet.

Medfører streik, lockout eller annen form for force majeure at utbedringen eller gjenoppføringen etter skaden hindres, forskyves ansvarstiden tilsvarende, men ikke utover 12 måneder regnet fra skadetidspunktet.

Egenandel

Avtalt egenandel er angitt i forsikringsbeviset og trekkes fra erstatningsoppgjøret. Egenandelen gjelder pr forsikringsår. Når egenandelen er angitt med en prosentsats, beregnes egenandelen i prosent av den totale forsikringssummen for risikoen.

Hva grov uaktsomhet og forsett fra andre betyr for sikrede

Forsikringen dekker ikke:

- Skade som daglig leder eller eiere har voldt forsettelig
- Skade som daglig leder, eiere eller personer som utfører arbeid av ledende art, ansvarshavende for det skadeforebyggende arbeid, eller andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, har voldt ved grov uaktsomhet.

Det kan under hensyn til skyldgraden og omstendighetene for øvrig avgjøres av Gjensidige om det skal erstatte en del av skaden.

Utbetaling av erstatning

Erstatning utbetales når Gjensidige har innhentet de opplysninger og foretatt de undersøkelser som er nødvendige for å vurdere erstatningskravet. Erstatning ved bortkomst utbetales tidligst 1 måned etter at skaden er meldt Gjensidige, meldt politiet og annonsert.